

ЛОГІСТИЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Гладкова О.В., Приймак Ю.О.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна
olgladkova25@gmail.com

В умовах ринкової економіки, загострення конкурентної боротьби між різними товаровиробниками актуалізуються питання підвищення ефективності діяльності підприємств, що пов'язані із необхідністю впровадження концепції логістики як інструменту оптимізації різних видів потоків та зниження їх витрат. Концепція логістичного менеджменту є найконструктивнішим підходом до управління матеріальними та супутніми потоками, яка відображає динамічність і складність господарської ситуації.

Дослідження теоретичних основ логістичного менеджменту показали, що одним з перших вітчизняних фахівців в області логістики був Є. В. Крикавський, який ввів у наукову термінологію поняття «логістичний менеджмент» і визначив його сутність. Науковець розглядав логістичний менеджмент як менеджмент у логістичних системах на основі теорії логістики, акцентуючи увагу на те, що сутність цього терміна базується на інтеграції логістики й менеджменту. Форму «логістико – менеджмент» він представив як комплексну локалізовану систему управління матеріальними та інформаційними потоками. Він вказує на те, що «у понятті «логістичний менеджмент» слово «логістичний» як прикметник означає менеджмент, але функціонуючий обов'язково на основах теорії логістики».

Д.Дж. Бауерокс і Д.Дж. Клос, відомі американські фахівці з логістики й маркетингу, розглядають широке коло питань, починаючи від ключових концепцій і практичних прийомів логістики й закінчуючи методами впровадження логістичного менеджменту в діяльність промислового підприємства. Автори зазначають, що сутність логістичного менеджменту складається «у створені й налагодженні таких систем управління потоками матеріальних ресурсів, незавершеного виробництва й запасів готової продукції, які були б опорою для розробки оптимальної ділової стратегії господарської одиниці».

Отже, виходячи з цього, вважаємо, що характерне для логістичної концепції мислення системними категоріями потребує трактування логістичних завдань як комплексу залежностей, а логістики – як єдиного замкненого простору завдань підприємства. У теорії управління підприємством така сфера завдань визначається як важлива функція підприємства. Тобто логістика трактується як одна з важливіших функцій суб'єкта підприємництва, яка сприяє формуванню її сукупного економічного потенціалу.

Об'єктом логістичного управління є логістичний потік як сукупність матеріального, інформаційного, фінансового й сервісного потоків у кожній логістичній системі промислового підприємства протягом логістичного ланцюга.

Логістичний потенціал надає можливість реалізувати цільові настанови в межах його місії, виступаючи стратегічним чинником в умовах загострення конкуренції. Будуючи сучасні логістичні системи, важливо визначити місце логістичного менеджменту в загальній структурі управління компанією та межі взаємодії з іншими елементами менеджменту. Адже сучасна система менеджменту являє собою композицію організаційної структури управління з функціонально орієнтованими сферами діяльності (фінанси, інвестиції, інновації, маркетинг, збут, персонал тощо), об'єднаними стратегічними та іншими цілями

Розгляд думок науковців щодо поняття логістичного менеджменту показав, що до основних його ознак можна віднести наступні:

- управління потоками підприємства;
- функції управління;
- діяльність, спрямована на отримання прибутку;
- управління логістичним ланцюгом;
- управлінські рішення.

В цілому логістичний менеджмент підприємства не повинен обмежуватися реалізацією часткових логістичних цілей, а повинен сприяти стійкому економічному зростанню підприємства в цілому. Інструментарій логістичного менеджменту повинен бути спрямований на оптимізацію різних видів потоків, результатом якої повинне стати зменшення логістичних витрат підприємства.

Спираючись на вищезначене зазначимо, що під логістичним менеджментом слід розуміти сукупність управлінських функцій, методів та форм управління підприємством, реалізація яких спрямована на оптимізацію фінансових, матеріальних, інформаційних та ін. потоків в межах логістичного ланцюга «постачання – виробництво – складування – збут», задля забезпечення стійкого економічного зростання підприємства.

Слід звернути увагу на те, що завдяки впровадженню логістичного менеджменту на підприємстві вирішуються проблеми з:

- транспортом та перевезенням;
- контролем запасів і виробничих планів;
- управління продажами і замовленнями;
- обслуговуванням споживачів і складські операції на регіональних складах;
- управління складським господарством тощо.

Для оцінки рівня розвитку логістичного менеджменту компанії пропонуємо застосування наступних підходів.

Перший підхід передбачає розрахунок показника логістизації функціональних напрямів суб'єкта підприємництва (1):

$$R_{л/ф} = (ЧФ_{л}/ЧФ) \times \alpha_1 \times 100\%, \quad 0 \leq \alpha_1 \leq 1 \quad (1)$$

де $R_{л/ф}$ – рівень логістизації функціональних напрямів логістичної діяльності;

$ЧФ_{л}$ – кількість функціональних напрямів компанії, що використовують логістичний підхід;

$ЧФ$ – загальна кількість функціональних напрямів;

α_1 – коефіцієнт, що враховує реальний рівень розвитку логістичної діяльності компанії (встановлюється емпіричним шляхом).

Відповідно до другого підходу оцінка рівня розвитку логістичної діяльності здійснюється на основі визначення частки персоналу логістичної служби підприємства у загальній структурі кадрів (2):

$$R_{л/п} = (ЧП_{л}/ЧП) \times \alpha_2 \times 100\%, \quad 0 \leq \alpha_2 \leq 1, \quad (2)$$

де $R_{л/п}$ – рівень логістизації персоналу підприємства;

$ЧП_{л}$ – чисельність персоналу відділу логістики підприємства;

$ЧП$ – загальна чисельність персоналу (чисельність основного, кваліфікованого персоналу);

α_2 – коефіцієнт втрат робочого часу, що враховує виконання не характерних для підрозділу функцій (встановлюється емпіричним шляхом).

Вважаємо, що наведені підходи є корисними при аналізі ступеня використання логістичного підходу в компанії та дозволяють без значних витрат ресурсів та часу отримати загальну оцінку логістичної діяльності суб'єкта підприємництва.

Таким чином, удосконалення логістичного менеджменту на підприємстві дасть можливість оптимізувати основні логістичні процеси та підвищити результативність діяльності компанії в цілому.

Список використаних джерел

1. Л. Л. Ковальська, В.І. Циганюк. Логістичний менеджмент на підприємстві: особливості та напрями удосконалення – [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/ecnem_2013_10_12.pdf
2. О.П. Глібко. Роль логічного менеджменту в системі економічної діяльності підприємства – [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:5KSX3ltNaG0J:nbuv.gov.ua/j-pdf/vkpnuen_2011_4_68.pdf+&cd=1&hl=ru&ct=clnk&gl=ua
3. Н.Й. Коніщева, Н.В. Трушкіна. Управління логістичною діяльністю промислових підприємств – [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/4295/st_27_16.pdf?sequence=1
4. Л. С. Головова, А. Є. Головова. Логістичний менеджмент у системі управління підприємства – [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&S21P03=FILE=&S21STR=znpdnuzt_pet_2013_6_4